ชื่อเรื่อง: การพัฒนากระบวนการจัดการสุขภาพผู้สูงอายุเชิงพหุวัฒนธรรม

ผู้วิจัย : กมล ศรีล้อม **ปริญญา** : ปร.ด.(นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผศ.ดร.กนกพร ทองสอดแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฎมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านสุขภาพผู้สูงอายุ บริบทชุมชน และกระบวนการจัดการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน 2) เพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการจัดการ สุขภาพผู้สูงอายุเชิงพหุวัฒนธรรมที่เหมาะสมในชุมชน 3) เพื่อศึกษาผลของพฤติกรรมผู้สูงอายุที่ ผ่านการพัฒนากระบวนการจัดการสุขภาพเชิงพหุวัฒนธรรม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้สูงอายุและแกนนำพหุวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง จำนวน 50 คน เก็บรวบรวม ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย12 เดือน

ผลการวิจัยปรากฏเป็นดังนี้

- 1. การศึกษาข้อมูลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง ซึ่งมีผลจากบริบทชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป กระบวนการจัดการสุขภาพผู้สูงอายุในอดีตลูกหลาน และครอบครัวมีส่วนสำคัญในการดูแลผู้สูงอายุ แต่ปัจจุปันกลุ่มองค์กรต่างๆได้มีบทบาทสำคัญใน การจัดกระบวนการซึ่งยังไม่ได้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการกินอาหาร วัฒนธรรมการทำงาน ร่วมกัน และวัฒนธรรมด้านความเชื่อและจิตใจ ของผู้สูงอายุ
- 2. การศึกษาและพัฒนากระบวนการจัดการสุขภาพผู้สูงอายุเชิงพหุวัฒนธรรมที่ เหมาะสมในชุมชน โดยใช้หลักการดูแลสุขภาพทางด้านร่างกาย จิตใจและการทำงานร่วมกันเป็น เครือข่าย มี 5 ขั้นตอนได้แก่การวิเคราะห์ความรู้พหุวัฒนธรรมชุมชน การสร้างกลุ่มคน แสวงหา ความรู้ร่วมกันและจัดชุดความรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ การออกแบบกระบวนการและ กลั่นกรองชุดความรู้ชุมชน การขับเคลื่อนกระบวนการ การเสริมพลังและการเรียนรู้ร่วมกัน
- 3. พฤติกรรมผู้สูงอายุที่ผ่านการพัฒนากระบวนการจัดการสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้พหุ วัฒนธรรม พบว่าผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพด้านการกินที่ดี พึงพอใจที่ได้รับการดูแลจากคนใน ครอบครัว สังคมและชุมชนที่ให้คุณค่าและความสำคัญ ผู้สูงอายุที่ผ่านกระบวนการมีสุขภาพจิตที่

ดีขึ้น มีทัศนคติที่ดีในการดำรงตนในสังคม การวัดผลสถานะทางด้านสุขภาพ พบว่าผู้สูงอายุอยู่ใน ระดับดี การประเมินความเครียดอยู่ในระดับที่ไม่เครียดและผ่านเกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุ ต้นแบบและครอบครัวต้นแบบ

TITLE: A Development of Multicultural Health Management Process for

Elderly

AUTHOR: Kamol Srilorm DEGREE: Ph.D.(Innovation for

Local Development)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr. Prapassorn Preeaiam Chairman

Assist. Prof. Dr. Kanokporn Tongsordsang Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) investigate health situation of elderly, community context, and health management process for elderly in community, 2) examine and develop appropriate multicultural health management process in community, and 3) inspect behavioral results of elderly through multicultural health management process. This study was conducted using mix methodology. Both qualitative and quantitative data were collected from 50 samples consisting of elderly and multicultural leaders during 12 months.

The findings of this paper were presented as follows.

- 1. Regarding the elderly's health data, it found that most of them had chronic diseases stemmed from changing community context. In the past, the elderly's health management process was provided by their children and families. However, several organizations had more important roles in the health management process but it was not consistent with food culture, work culture, and elderly's belief and mind.
- 2. In terms of the investigation and the development of appropriate multicultural health management process for the elderly in the community, there were 5 stages applying principles of physical and mental care and teamwork. These stages comprised of analysis of knowledge in multicultural

community, group generation to acquire knowledge together and systematically arrange knowledge in the community, process design and community knowledge filtering, process movement, and reinforcement and learning together.

3. According to the behavior of elderly who participated the multicultural health management process, the results demonstrated that the food consumption behavior was better. They were also satisfied with the care from their families, society and community that realized the elderly's value and importance. Besides, the mental health and the attitude towards living in the society of the elderly who took part in the multicultural health management process was better. Their health condition and stress assessment were at good level without any stress. They also passed criteria forelderly and family role models.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY